

Brüssel, 25.5.2018
SWD(2018) 258 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek:direktiiv,

**millega muudetakse direktiivi 92/83/EMÜ alkoholi ja alkoholsete jookide
aktsiisimaksude struktuuri ühtlustamise kohta**

{COM(2018) 334 final} - {SEC(2018) 254 final} - {SWD(2018) 259 final}

Kommenteeritud kokkuvõte
Mõju hindamine, milles käsitletakse ettepanekut nõukogu direktiivi 1992/83/EMÜ (alkoholi ja alkoholsete jookide aktsiisimaksude struktuuri ühtlustamise kohta) läbivaatamise kohta
A. Vajadus meetmete järele
Miks? Mis on lahendamist vajav probleem?
<p>Aruandes, mille komisjon esitas 2016. aasta oktoobris nõukogule ja mis oli koostatud aastatel 2014–2016 tehtud sõltumatu uuringu põhjal, on öeldud, et direktiiv 1992/83/EMÜ on osutunud tõhusaks ning üldjoontes alkoholi ja alkoholsete jookide aktsiisimaksude kogumise seisukohast asjakohaseks.</p> <p>Siiski tuvastati mõned probleemid ja esineb puudujääke, mis võivad põhjustada moonutusi siseturul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • denatureeritud alkoholi suhtes kehtestatud erandite kohaldamine ei toimi; • teatavate alkoholsete jookide liigitamine ei toimi; • vähendatud aktsiisimäära kohaldamine ei toimi; • magustatud või maitsestatud õlle puhul on Plato kraadides mõõtmist käsitlevad sätted ebaselged.
Mida selle algatusega loodetakse saavutada?
<p>Algatusega tahetakse saavutada järgmist.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kõiki alkoholitootjaid, sh igat liiki alkoholi väiketootjaid, koheldakse maksustamisel võrdselt. • Denatureeritud alkoholi suhtes erandite kohaldamisel ja vähendatud aktsiisimäära kohaldamisel ennetatakse mis tahes konkurentsimoontusi ja vajaduse korral need kõrvaldatakse. • Sätestatakse selged ja tõhusad eeskirjad igat liiki denatureeritud alkoholi ja selle kasutamise suhtes. • Vähendatakse ettevõtjate ja maksuhaldurite halduskoormust ja nõuete täitmisega seotud kulusid. • Alkoholi liigitamise, denatureeritud alkoholi suhtes kehtestatud erandi ja magustatud või maitsestatud õlle Plato kraadi määramise osas luuakse õiguskindlus. • Vähendatakse pettust ja maksudest kõrvalehoidumist, eelkõige denatureeritud alkoholi puhul.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus?
<p>Selge on, et see, kuidas ELis kehtivad õigusaktid alkoholi ja alkoholsete jookide aktsiisimaksude struktuuri kohta toimivad, põhjustab häireid nii liikmesriikidele kui ka ettevõtjatele. Kui ELi tasandi meetmeid ei võeta, siis on tegemist tavaolukorraga, kus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tõlgendamises esineb erinevusi ja õiguslik ebakindlus püsib, • kahjulik mõju siseturu toimimisele püsib; • konkurentsimoontused püsivad; • rakendamisega seotud probleemid jäävad püsima, selle tagajärjel jääb alles ettevõtjatele ja liikmesriikidele avaldud halduskoormus ja säilivad nendepoolsed nõuete täitmisega seotud kulud.
B. Lahendused
Milliseid seadusandlikke ja mitteseadusandlikke poliitikavariante on kaalutud? Kas on olemas eelistatud valik? Miks?
<p>Probleemid denatureeritud alkoholi suhtes kehtestatud erandite kohaldamisel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemi lahendamiseks kaaluti nii seadusandlikke kui ka muid variante. Kaaluti suutlikkust ja usaldust suurendavate meetmete võtmist eraldiseisvana, samas oleks sellise eraldiseisva variandi positiivne mõju minimaalne. Seega on eelistatud variant see, et direktiivi sõnastust muudetakse selgemaks eesmärgiga suurendada valdkonna õiguskindlust. <p>Probleemid teatavate alkoholsete jookide liigitamisega</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eelistatud variant on direktiivi muutmine eesmärgiga luua traditsiooniliste kääritatud jookide (näiteks õuna- ja pirnisiider) jaoks uus kategooria. See aitaks tagada, et direktiivi rakendatakse kõikides liikmesriikides ühtviisi. Kui võetakse vastu suuniseid ja mittesiduvaid vahendeid, on need täiendavad variandid, mis on väljavalitud eelistatud variandi osaks. <p>Probleemid vähendatud määrade kohaldamisel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Variandid, mida väiketootjate puhul kohaldatavate vähendatud määrade toimimise õiguskindluse tagamiseks kaaluti, hõlmasid nii regulatiivset kui ka mitteregulatiivset varianti. Varasemate mittesiduvate meetmete edukus ja selle valdkonna kiire areng tingisid mitteregulatiivse variandi eelistamise. • Vähendatud maksumäära süsteemi piiriülese toimimise tõhustamiseks võib kasutada mittesiduvaid vahendeid või muuta direktiivi. Ühtse lahenduse puudumisel eelistatakse seadusandlikku varianti, sest see tagaks ühtsuse kogu Euroopa ulatuses.

<ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtjate võrdse maksustamise tagamise eelistatud variandiks on õigusakti muudatus, millega laiendatakse vähendatud aktsiisimäärade kohaldamist siidri väiketootjatele ning suurendatakse alkoholisisalduse piirmäära, mille puhul võidakse kohaldada vähendatud määra. <p>Selgusetus magustatud või maitsestatud õlle Plato kraadides mõõtmist käsitlevates sätetes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemi lahendamiseks kaaluti mitmeid poliitikavariante. Direktiivi muutmist eelistatakse seetõttu, et ettevõtjad loobuksid praegu kasutusel olevast praktikast pigem vastumeelselt. Mittesiduvate suunistega seega õiguskindluse eesmärki ei täidetakse.
<p>Kes millist varianti toetab?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemid denatureeritud alkoholi suhtes kehtestatud erandite kohaldamisel <p>Liikmesriigid toetavad selles valdkonnas ühtse rangema lähenemisviisi kohaldamist seepärast, et maksupettuse oht on suur ja valdkondlikud jõustamiskulud on suured. Ettevõtjad eelistavad suutlikkuse ja usalduse suurendamise meetmeid, millega kõnealuse erandi kohaldamist tõhustatakse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemid teatavate alkoholsete jookide liigitamisega <p>Kõigile avatud avaliku konsulteerimise vastuste põhjal selgus, et praeguse olukorra selgemaks muutmisel võib olla lisaväärtus. Vastajad arvavad siiski, et õigusliku muudatusega kaasnevad ohud pigem tasakaalustavad loodetud eelised (siin on erandiks eraisikud). Traditsiooniliste kääritatud jookide uue kategooria loomist toetavad siidri- ja õlletootjad. Liikmesriikide tagasisides öeldi, et praegused sätted ei kaitse täiel määral nende finantshuve aktsiisist laekuva tulu kogumisel ja et direktiivis sätestatud liigitus on ebaühtlane.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemid vähendatud määrade kohaldamisel <p>Nii ettevõtjad kui ka liikmesriigid toetavad varianti, millega väiketootjate puhul kohaldatava vähendatud määrade süsteemi toimimist parandatakse. Mõlemad toetavad sellise soodustuse laiendamist siidri väiketootjatele. Madala alkoholisisaldusega jookide alkoholisisalduse piirmäära suurendamist toetasid õlletootjad, kuid selle vastu on piiritusjookide sektor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selgusetus magustatud või maitsestatud õlle Plato kraadides mõõtmist käsitlevates sätetes <p>Avalikul konsulteerimisel osalenutest toetas nende sätete selgemaks muutmist regulatiivse muudatuse kaudu vaid väike osa vastanuist. Nii liikmesriigid kui ka ettevõtjad toetavad muudatust, mis oleks kooskõlas nende praeguse käsitlusega.</p>
<p style="text-align: center;">C. Eelistatud poliitikavariandi mõju</p>
<p>Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?</p> <p>Eelistatud poliitikavariandi kasutegurid on järgmised:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suurem õiguskindlus; • vähem konkurentsimoonusi; • väiksem halduskoormus ja väiksemad nõuete täitmisega seotud kulud; • pettusevastase võitluse tugevdamine ja maksudest kõrvalehoidumise vältimise tõhustamine.
<p>Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?</p> <p>Iga eelistatud poliitikavariandiga kohanemine tooks kaasa mõningate kontrolli- ja järelevalvemenetluste kohandamisega seonduvad kulud. Need kulud on enamasti tähtsusetud. Iga probleemse valdkonnaga seotud kulude üksikasjalik jaotus on esitatud III lisas mõju hindamise juures.</p>
<p>Milline on mõju ettevõtjatele, VKEdele ja mikroettevõtjatele?</p> <p>Õiguskindluse suurenemine tagaks ettevõtjate võrdse kohtlemise kogu ELi piires, see vähendaks piiriüleseid erinevusi ja konkurentsimoonusi.</p>
<p>Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?</p> <p>Riikide eelarvele ja riiklikele ametiasutustele olulist negatiivset mõju ilmselt ei avaldu.</p>
<p>Kas on oodata muud olulist mõju?</p> <p>Algatusega seonduvate probleemide ja vastavate poliitikavariantide peamised huvirühmad on aktsiisi- ja tollivaldkonnas tegutsevad ametiasutused, valdkondlikud ettevõtjad ja tarbijad. Denatureeritud alkoholiga seonduva pettuse vähenemine avaldab rahvatervisele positiivset mõju. Muude poliitikavaldkondadega seonduv mõju puudub.</p>
<p style="text-align: center;">D. Järelemeetmed</p>
<p>Millal poliitika läbi vaadatakse?</p> <p>Komisjon koostab uues õigusaktis sätestatud muudatuste toimimist käsitleva tagasiulatuva hindamise vähemalt viis aasta pärast õigusakti jõustumist, võimaldades enne turgudel kohaneda ning tulemustel ja mõjul ilmned.</p>

